

Helyismereti gyűjtemény

A Városi Könyvtárban már a kezdetek óta működik **helytörténeti, helyismereti gyűjtemény**. Eleinte a folyóiratokban megjelenő cikkeket gyűjtöttük, később a kor igényeinek és a lehetőségeink bővülésének hatására több dokumentum típussal gazdagodtunk és gazdagodunk folyamatosan.

A folyamatos gyűjtőmunka, és a lelkes olvasók segítségével nagyon jó anyag jött össze, melyet **külön helyiségbe** rendeztük el. Itt többféle dokumentumtípus fellelhető. Természetesen külön csoportba sorolva a szakirodalmat valamint a helyi írók, költők alkotásait.

A gyűjtemény zárt, dokumentumai nyitvatartási időben, helyben használhatóak. Ennek oka a korábbi keserű tapasztalat, sok értékes könyv „veszett el”, melynek pótlása mind a mai napig tart.

Az elmúlt időszakban „divat” lett lokálpatriótának lenni és foglalkozni lakóhelyünk múltjával, jelenével, sőt jövőjével. Egyre nagyobb az igény, különböző **házi dolgozatok, esszék, kiselőadások, szakdolgozatok**, stb. készítésére. Ehhez megpróbáljuk a lehető legtöbb segítséget megadni. Az így elkészített munkákat a segítség fejében megkapjuk a diákoktól, ezzel is növelve a gyűjteményt.

A **kurrens gyarapítás** elsőrendű feladat. Mivel a kötelempéldányból nem részesülünk, más forrás után kell nézni. Itt elsősorban a személyes kapcsolatrendszer kiépítése a legfontosabb. Mi is ezt próbáljuk követni. Nagyon jó a kapcsolatunk a helyi sajtóval, így a Mezőkövesdi Újság újraindulásától az összes példány megtalálható nálunk. A helyi iskolai újságokból is kapunk egy-egy darabot.

A **helyi szerzők műveinek** beszerzése folyamatos. A kortársakkal nincs probléma, hiszen több példányban is megvásároljuk. A korábban megjelent műveket antikváriumom keresztül szerezzük

be. Sőt volt olyan eset is, amikor valamelyik olvasó ajándékként kaptuk meg.

Az emberi természetből adódik, hogy kincseikhez (fotóikhoz, régi papírjaikhoz, stb.) nagyon ragaszkodnak, és nem szívesen válnak meg tőle. Ebben van segítségünkre a **számítógép**, mely lehetőséget biztosít arra, hogy egy-egy értékesebb anyagról legalább **másolat** legyen a könyvtárnak. Így már a lakosság is szívesen behozott fotót, képeslapot, dokumentumot, hiszen az eredetit számítógépre vitel után visszaadjuk. Vitathatatlan, hogy az eredeti értékesebb, de a kutatók, olvasók, szakdolgozatot írók részére a lényeg az, hogy megkapja a szükséges anyagot, akár másolat formájában is.

Lehetőségünk van **helyi kiadványok** készítésére is, melyek forrásait számítógépen tematikusan tároljuk. Ilyenek például a különböző rendezvényeink meghívói, vagy helyi eseményekről készített fotók, videofelvételek. A mai modern technikával próbáljuk archiválni őket. A digitális fotók jpg formátumúak, a videók pedig általában avi formátumban kerülnek dvd lemezre. Ezek használatára helyben van lehetőség. Kizárólag igazgató engedéllyel használhatják fel az olvasók egy-egy feladat elkészítéséhez.

A hagyomány arra kötelez, hogy a meglevő értékeinket feltárjuk, megóvjuk és az utókor számára megőrizzük. A könyvtár viszont arra hivatott, hogy ezt az értéket az **olvasók felé közvetítse**, és **rendelkezésre bocsássa** az érték megőrzése mellett. Ezt a két szempontot vettük figyelembe, amikor a fokozottan védett állomány egyes részleteit a nagy nyilvánosság előtt szerettük volna feltárni azzal a nem titkolt szándékkal, hogy újabb és újabb embereket nyerjünk meg arra, hogy segítsenek gyarapítani a helyismereti gyűjteményünket.

Gyűjteményünk bemutatására a lakosságnak saját anyagából, vendégkönyvekből válogatva **kiállítást** készítettünk. Zádory Károly, volt könyvtárigazgató, a 60-as, 70-es, 80-as években a

könyvtárunkban járt írók bejegyzését gyűjtötte. (A 70-es években egy-egy Ünnepi Könyvhét alkalmából 8-10 ilyen találkozó is volt vonzáskörzetünkben.) Ezekből és a találkozók mellékelt fotóiból számítógép segítségével nagyítást készítettünk és ebből állt össze a kiállítás.

Hasonló módon jött létre a megállapodás Csörgő István képeslapgyűjtővel, hogy ő rendelkezésünkre bocsátja a gyűjteményét, ha rendezünk belőle kiállítást. Amennyiben gyarapodik a Városi Könyvtár helyismereti **képeslap gyűjteménye**, akkor ő kap belőle másolatot. A Magyar Kultúra Napján rendezett kiállításon több mint 200 darab képeslap került bemutatásra. A jelenlevő 100-nál több érdeklődőnek Tállai András országgyűlési képviselő Mezőkövesd polgármestere elmondta, hogy aki olyan képeslapot hoz a helyismereti gyűjteménybe, amely eddig nem volt meg, az kap egy CD-t, melyen az összes képeslap szerepel. A lakosok éltek is ezzel a lehetőséggel: jelenleg 559 képeslap van számítógépre téve. Volt olyan, aki **régi fényképet** hozott, hogy hátha abból is tud valaki majd dolgozni. Így már 2247 fotó van feldolgozva, régi és új egyaránt. Természetesen ez nem jöhetett volna létre segítő, **lelkes helytörténészek** (Bán József, aki rengeteg saját gyűjtésű anyagát ajánlotta fel a könyvtárban) és **civil szervezetek**(Városszépítő és Városvédő Egyesület, Matyóföldi Alkotók és Művészetpártolók Egyesülete, Öregdiákok Baráti Köre, Pedagógus Nyugdíjasklub, Közalkalmazottak és Köztisztviselők Klubja) támogatása nélkül.

A Közalkalmazottak és Köztisztviselők klubjával közösen készült egy kiállítás, mely az 1940-1960 között működött amatőr színjátszás fotóiból, plakátjaiból, dokumentumaiból állt össze. A tagok lelkesen gyűjtötték az anyagot, egymásnak adva a hírt, ha valaki újabbat talál.

Egy Mezőkövesdről származó idős úr (Márton József), aki Budapesten lakik, meglepett a gyűjteménye egy másolatával. Hobbiként magnóra gyűjtötte az emberektől a **matyó népdalokat**, megörökítette nevüket, hangjukat. Mintegy 261

gyűjtését hozta el és a mai napig visszajár és figyelemmel kíséri a település kulturális életét.

Kaptunk már Amerikában kiadott könyvet is, melynek annyi mezőkövesdi vonatkozása van csak, hogy a benne szereplő egyik fotón a gazdaságvezető városunkból származik. A „mezőkövesdi ki-kicsoda” adattárunk is szépen bővül.

A helyi televízió adásait dvd lemezen kapjuk meg. A műsorok feldolgozottak, az olvasók is hozzáférhetnek és másolat készítésére is lehetőség van a régebbi anyagokról (2007-től a MatyóTV fenntartja magának a jogot a másolatkészítésre)..

A dokumentumvásárlásról

A költségvetésben meghatározott összegek kapunk állománygyarapításra. Itt nem válik szét, hogy az helyi témájú vagy általános dokumentum beszerzésére vonatkozik. Ezt kell beosztani úgy, hogy mindenki jól járjon.

Helyi írók műveinek kiadását az önkormányzat támogatja, évente meghatározott összeggel. Ezt a testület dönti el, ki kaphat belőle, és mire. Ilyenkor a könyvtár 50 ezer forint értékben vásárol az elkészült műből. A könyvtár annyiban támogató, hogy a kész művet ellenszolgáltatás nélkül árusítja a könyvtárban.

